

A Fővárosi Ítéltábla a Balla és Gelányi Ügyvédi Iroda (...) által képviselt felperesnek a Szalma és Partnerei Ügyvédi Iroda (...) által képviselt alperes ellen taggyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. január 17-én kelt 4.G.41.936/2017/13-I. számú ítélete ellen az alperes részéről benyújtott fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 8.000 (nyolcezer) forint + áfa összegű másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság által megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint az alperesnek ..., a felperes és ... a tagja, az alperes képviselőjére ügyvezető és többségi tulajdonos jogosult.

Az alperes ügyvezetője 2017. május 20. napján kelt meghívóval 2017. május 26-ának 14 órájára taggyűlést hívott össze azzal, hogy a taggyűlés határozatképtelensége esetén a megismételt taggyűlés időpontja 2017. május 30. 14 óra. A 6. napirendi pont „A tagi kölcsön felvételével kapcsolatos általános szabályokról való döntés” volt.

A felperes részére a meghívó 2017. május 10. napján került megküldésre, azt a felperes 2017. május 15-én vette kézhez.

Az alperes 2017. május 23-án a taggyűlésen megtárgyalandó napirendi pontokkal összefüggő további tájékoztató anyagot küldött a felperesnek, amelyet a felperes 2017. június 2. napján vett át.

A taggyűlés 2017. május 26. napján határozatképtelen volt ... tag távollétére tekintettel, így 2017. május 30-án megismételt taggyűlés megtartására került sor.

A taggyűlés 7/2017. (V.30.) szám alatt ... 48 „igen” szavazatával, ... 12 „igen” szavazatával és a felperes 20 „nem” szavazatával a következő határozatot hozta: A taggyűlés úgy dönt, hogy jelen határozattal az alábbiakkal határozza meg a tagi kölcsön felvételének/nyújtásának feltételeit azzal, hogy a határozat szövegében a kölcsönvevő esetén a Kft-t., kölcsönadó esetén tagokat kell érteni.

Kölcsönvevő nem rendelkezik kellő fedezettel ahhoz, hogy a pénzügyintézetől vegyen fel megfelelő összegű bankkölcsönt, ezért a társaság fizetőképessége megőrzése érdekében - tudatában a vállalkozásokra vonatkozó adójogi szabályozásnak - a társaság tagjaitól tagi kölcsönt vehet fel.

Jelen határozattal a taggyűlés jóváhagyja, hogy a kölcsönvevő kölcsönadóktól alkalmanként - amikor a társaság gazdasági helyzete megkívánja - tagi kölcsönt vegyen fel a jelen határozat meghozatalától számított 5 (öt) éves határozott időtartam alatt, évente 100.000 (azaz százszázmillió)

Ft keretösszeg erejéig. Jelen határozat a Ptk. 3:188. § (2) bekezdésében meghatározott jóváhagyásnak minősül, ezért a jelen határozat alapján nyújtott kölcsönökre vonatkozó egyes szerződések megkötéséhez a taggyűlés további hozzájárulására nincs szükség.

A kölcsönadók a kölcsönvevő vendéglátó ipari tevékenységéhez, valamint mindennapi működése céljára tagi kölcsönként a kölcsönvevő mindenkori szükségleteinek megfelelő összegű kölcsönt fizetnek meg a kölcsönvevőnek egy összegben, elsősorban és lehetőség szerint átutalással, de amennyiben az adott helyzet a társaság kötelezettségeinek készpénzben történő teljesítését követeli meg, a tagi kölcsön nyújtása a társaság házipénztárába készpénz-befizetéssel is történhet.

A tagok által nyújtott kölcsön csak és kizárólag a társaság vendéglátóipari tevékenységének végzésének zavartalan működéséhez használható fel, a kölcsön ettől a céltól eltérően nem használható.

A kölcsön konkrét összegét a kölcsönadónak - ha szükséges, egymással előzetesen egyeztetve - állapítják meg a kölcsönvevő igényének jelzése szerint, illetve saját teljesítőképességük alapján.

A kölcsönadó kölcsönt ad, a kölcsönvevő kölcsönt vesz a tagoktól a jelen határozatban foglalt keretösszeg erejéig a társaság működéséhez szükséges összegeket azzal, hogy kölcsönvevő az egyes kölcsönösszegek után a folyósítástól (bankszámlán történő jóváírás és/vagy készpénz-befizetés napjától) számított 5 (öt) éves határozott időtartam alatt a mindenkori jegybanki alapkamat + 1 % kamatot köteles fizetni kölcsönadók részére, legkésőbb az egyes kölcsönök lejáratakor a tőkeösszeg megfizetésével egyidejűleg.

A kölcsönök futamideje mindenkor 5 (öt) év, azaz a jelen határozat alapján és feltételekkel nyújtott kölcsönöket legkésőbb a folyósítástól számított 5 (öt) éven belül kell visszafizetni.

Amennyiben a kölcsönadók az egyes kölcsönök összegét készpénzben bocsátják a kölcsönvevő rendelkezésére, az 5 millió forintot meghaladó értékben teljesített kölcsönt a folyósítás napjától számított 15 napon belül az állami adóhatóságnak a kölcsönvevőnek be kell jelentenie.

A kölcsönösszeg visszafizetése a futamidő lejártával egy összegben esedékes, azonban rendkívüli törlesztés, illetve résztorlesztés bármikor lehetséges. A taggyűlés a jelen határozattal tudomásul veszi, hogy a kölcsönvevő által teljesített törlesztőrészlet elsősorban az ügyleti kamatra, majd másodsorban a tőketartozásra kerül elszámolásra. Amennyiben a kölcsönvevő esedékességkor nem teljesít, az ügyleti kamaton felül a Polgári Törvénykönyv szerint késedelmi kamatot köteles a lejárt tartozás után fizetni.

A kölcsönvevő vezető tisztségviselője az egyes üzleti éveket lezáró, az éves beszámolót jóváhagyó taggyűlésen köteles a jelen határozat alapján az üzleti évben nyújtott/felvett tagi kölcsönökkel kapcsolatban tájékoztatást adni. Köteles a taggyűlést tájékoztatni az egyes tagok által a jelen határozat alapján nyújtott kölcsönök darabszámáról, összegéről, a kölcsön összegének felhasználásáról, illetve a kölcsönök visszafizetéséről.

A kölcsönadók jogosultak a kölcsönvevőtől az általuk nyújtott kölcsönt azonnal visszakövetelni, amennyiben a vezető tisztségviselőjének és/vagy a társaság eseti könyvvizsgálójának beszámolója alapján megállapítható, hogy a kölcsönvevők a kölcsönt a céltól eltérően használja fel. Ebben az esetben a kölcsönvevő vezető tisztségviselője a Ptk. rendelkezései szerint felel a társaságnak okozott károkért.

A felperes 2017. június 28-án a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 3:35. §-a alapján előterjesztett keresetében az alperes 7/2017. (V.30.) számú taggyűlési határozata hatályon kívül helyezését kérte a Ptk. 3:36. § (1) bekezdése alapján, továbbá az alperes perköltségben marasztalását. Kérte a határozat végrehajtásának felfüggesztését is.

Arra hivatkozott, hogy a határozat két okból is jogszabálysértő. Egyrészt sérti a Ptk. 3:17. § (3) és (6) bekezdését, mivel a taggyűlési meghívóban feltüntetett 6. napirendi pont általános jellegű megfogalmazásából nem derült ki számára, hogy a taggyűlés pontosan milyen határozatot kíván e körben hozni, ezért nem volt lehetősége az azzal kapcsolatos álláspontja kialakítására a taggyűlést

megelőzően. Az alperes a napirendi ponthoz kapcsolódó határozati javaslatot csak későn küldte meg részére, a postai úton megküldött javaslat a megismételt taggyűlést követően, június 2-án érkezett meg hozzá. A meghívóban jogszabálysértően feltüntetett, nem szabályszerűen közölt napirendi pont tekintetében a taggyűlés a Ptk. 3:17. § (6) bekezdésében foglaltakra figyelemmel nem hozhatott volna határozatot, mivel maga a határozathozatal ellen tiltakozott.

A határozat másrészt sérti a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) és f) pontját, illetve a Ptk. 3:188. § (2) bekezdését. A határozat a fentieken túl azért is jogsértő, mivel jogszabály megkerülésére irányul. A kötelmi jogban a Ptk. 6:95. §-a a jogszabály megkerülésére irányuló szerződéshez a semmisség jogkövetkezményét fűzi, jelen esetben a jogszabály megkerülésének a határozat hatályon kívül helyezését kell eredményeznie. A határozat azon rendelkezéséből, miszerint a határozat alapján nyújtott tagi kölcsönökre vonatkozó egyes szerződések megkötéséhez a taggyűlés további hozzájárulására nincs szükség, az tűnik ki, hogy a tagok a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) és f) pontjában írt tilalmat kívánták kikerülni. Az egyes tagok által kötendő tagi kölcsönszerződéshez ugyanis a Ptk. 3:188. § (2) bekezdése alapján a taggyűlés jóváhagyása szükséges, mely döntés meghozatalából a kölcsönt nyújtani kívánó tag a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) és f) pontja alapján kizárt. A határozat ezeket a szabályokat kívánta kijátszani.

E körben másodlagosan arra hivatkozott, hogy azáltal, hogy ezen támadott határozat alapján kerül majd sor a tagokkal szerződések megkötésére, így ezen határozat meghozatalából a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) pontja szerint minden tag kizárt. Továbbá mivel ezen határozat alapján a majdani kölcsönt nyújtó tag személyesen érdekelt, ezért a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja alapján is kizárt valamennyi tag a határozathozatalból.

Az alperes ellenkérelme kapcsán előadta, hogy az alperesi ügyvezető is túlságosan általános jellegűnek gondolta a napirendi pontot, ezért került később előkészítő anyag megküldésre. Az alperes rosszhiszeműen állítja, hogy megismerhette volna a napirendi pontot, mivel folyamatosan gátolja az iratbetekintési joga gyakorlását, az alperes ügyvezetője pedig a határozatképtelen taggyűlésen nem volt jelen, kérdést hozzá intézni nem lehetett. A konkrét jogszabálysértésnek nem szükséges megvalósulnia, elegendő ha a társasági határozat ellentétes a társasági jog szellemével, a tagsági jogok gyakorlásával ellentétes szellemiséget képvisel. Hangsúlyozta, hogy a tagi kölcsön nyújtásának a lehetősége, mind annak összege a legnagyobb tagi kölcsönállománnyal rendelkező ügyvezető kezében van, méghozzá a mindkét szerződő fél oldalán. Ez a taggyűlés kizárólagos hatáskörének elvonását jelenti, de úgy dönt a határozat a szerződés jóváhagyásáról, hogy annak szerződéses feltételei még kialakítva sincsenek. A támadott határozat célja, hogy a többségi tulajdonos alperesi ügyvezető saját szavazati jogát felhasználva látatlanba előre jóváhagyja az általa kötött, illetve kötendő tagi kölcsönszerződéseket, így megkerülve azt, hogy a saját szerződéséről nem szavazhat. A jogszabály megkerülésére irányuló határozat éppúgy jogszabálysértő, mint a tételes jogszabályba ütköző határozat. Pontosán megállapítható, hogy a határozat sérti a polgári jogi alapelveket. A határozat felülvizsgálata során a gazdasági indokoltság nem vizsgálható. A taggyűlési határozat meghozatalának valódi célja a társasági részesedése leszorítása a törzstőke megemelésével.

(Az elsőfokú bíróság 2017. szeptember 28-án kelt 5. sorszámú végzésével a határozat végrehajtását felfüggesztette a per jogerős befejezéséig.)

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását, felperes perköltsége megfizetésére kötelezését kérte. Az előzmények ismertetését követően a napirendi pont szabályszerűsége körében arra hivatkozott, hogy a tagokra is vonatkozik a Ptk. 1:3. § (1) bekezdésében szabályozott alapelv. A felperes, amennyiben a jogait jóhiszeműen gyakorolja, nem kérheti a határozat hatályon kívül helyezését, mivel a felperesnek a taggyűlést megelőzően lehetősége lett volna a hiányolt adatok megismerésére. Az utóbb megküldött postai küldemény nem a taggyűlési meghívó megküldését,

hanem a tagok tájékoztatását szolgálta, így a taggyűlésről való értesítés a napirendek közlésével határidőben megtörtént. A sérelmezett határozat a közölt napirendi pont tárgyában született. A felperes nem volt elzárva attól, hogy előzetesen vagy a taggyűlésen a döntéshez fontosnak ítélt iratokba betekinthessen, kérdést intézzon az érintettekhez. A napirend arra szolgál, hogy a szavazásra jogosult megismerje a taggyűlés kereteit, nem kell minden részletkérdést tartalmaznia. Elegendő, ha a tag a releváns kérdéseit meg tudja fogalmazni. A felperes a határozatképtelen taggyűlésen sem közölte az információ hiányát. Hivatkozott a Kúria Pfv.I.21.105/2010.6. számú, a Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.695/2009/7. számú, a Szegedi Ítéltábla SZIT-H-PJ-2016-76. számú eseti döntésére.

A határozat jogszabály megkerülésére irányuló volta körében arra hivatkozott, hogy a társasági határozatra a szerződési jogi rendelkezések még analógiával sem alkalmazhatók.

A támadott határozat meghozatalából kizártság kapcsán arra utalt, hogy a Gt. rendelkezéseit csak tovább pontosító Ptk. 3:19. § (2) bekezdése olyan garanciális szabály, amelynek célja a döntéshozatalból az érdekkonfliktusból adódó torzító hatások kiküszöbölése, ebből következően pedig csak az érdekek összevetése alapján van lehetőség annak megállapítására, hogy az érdekkonfliktus ténylegesen fennáll-e. A fogalmilag kizárt érdekösszeütközés, érdekellentét hiányában a szavazásból való kizárás. Így, amikor a tagi kölcsön célja kifejezetten a jogi személy működésének célja érdekében a likviditás biztosítása, a tag személyes érdeke azért nem merülhet fel, mert a tagok kötelezettséget vállalnak a jogi személy javára, ezért a tagok részéről nincs ellentétes érdek. A vendéglátóipari tevékenysége zavartalanságának biztosítása érdekében a tagok részéről nyújtandó kölcsön tehát a kizárólag a társaság érdekét szolgálja, ettől eltérő tagi érdek nem jelenik meg. A vendéglátóipari működés gazdasági környezetének bemutatását követően hangsúlyozta, hogy ezen iparágon belüli vállalkozások árbevétele jellemzően nem teszi lehetővé a költségeik finanszírozását, a magas bedőlési arány rákényszerít őket a likviditásuk biztosítására. Nem szokatlan az üzemeltető és/vagy tagok saját forrásából származó anyagi eszközök igénybevétele a bankhitellel szemben.

Kitért arra is, hogy azt, hogy egy adott taggyűlési határozattal összefüggésben mely tagot kell személyesen érdekeltnak tekinteni, a törvény nem határozza meg, a bírói gyakorlat (KGD1993.281., BDT2007.1559., Pécsi Ítéltábla Gf.40.041/2016/9.) pedig a tagnak a többi tag érdekével való viszonyában fennálló személyes érdekelttségét jelöli kizárást megalapozó oknak. Mivel a támadott határozat a gazdasági tevékenységének és működőképességének biztosítását jelöli meg célként, a határozat nem csak egy tagot érint, hanem az egész közösséget, ezért fogalmilag kizárt, hogy egy vagy több tag ki legyen zárva a szavazásból. Olyan társasági határozat, amely a társaság közös céljának elérését szolgálja, nem sérthet jogszabályt, annak meghozatalából egyetlen tag sem zárható ki a többi tagtól elkülönülő személyes érdekének hiánya miatt.

A határozat egységesen tartalmazza a kölcsön keretösszegét, a kölcsön futamidejét, a folyósítás rendjét, a visszafizetés feltételeit, a kamat mértékét, ezen rendelkezésektől nem lehet eltérni, így egyik tag elkülönülő érdekét sem szolgálja.

A Ptk. 3:188. § nem határozza meg, hogy a taggal kötendő szerződéshez szükséges jóváhagyást mikor kell megadni, ezért arra a szerződés megkötése előtt is van lehetőség. Ezért ha a taggyűlési határozat részletesen meghatározza azokat a feltételeket, amelyeknek megfelelő tartalmú szerződést a társaság bármely tagjával megkötethet, és ehhez előzetesen a jóváhagyását is megadja, az ilyen határozatot azért nem lehet a jogszabály megkerülésére irányulónak minősíteni, mert egyoldalúan rögzíti a tagok közösségének a társaság gazdasági érdekében megjelenő közös érdekét, és kizárja bármely tag egyéni érdekének érvényesülését.

Kiemelte, hogy a határozat a felperest sem zárja el attól, hogy kölcsönt nyújtson a részére. A felperes azonban nem kívánja finanszírozni a működést, ellenben elfogadja, hogy ezt mások megtegyék helyette, ugyanakkor megakadályozza a finanszírozáshoz szükséges tagi kölcsönszerződések jóváhagyását.

Az elsőfokú bíróság 2018. január 17-én kelt 4.G.41.936/2017/13-I. számú ítéletével az alperes 7/2017. (V.30.) számú taggyűlési határozatát hatályon kívül helyezte. Kötelezte az alperest 61.400 forint perköltség felperesnek megfizetésére. Az ítélet indokolásában a Ptk. 3:17. § (1)-(3) és (6) bekezdése, a 3:190. § (1) bekezdése, a 3:35. §-a, 3:36. § (1) bekezdése idézését követően megállapította, hogy a 2017. május 26-i taggyűlésre szóló meghívó a perbeli taggyűlési határozat alapját képező 6. számú napirendi pont vonatkozásában nem felelt meg a Ptk. 3:17. § (3) bekezdésében foglaltaknak, mivel a határozat nem került megfelelő módon előkészítésre, ezért jogszabályba ütközik. Rámutatott, hogy a Ptk. 3:17. § (3) bekezdése alapján a napirendet a meghívóban olyan részletességgel kell feltüntetni, hogy a szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák. A 6. számú napirendi pont azon megfogalmazása, hogy „Tagi kölcsön felvételével kapcsolatos általános szabályokról való döntés” a határozat tervezetének megküldése hiányában túlságosan általános jellegű. E megfogalmazásból nem derült ki, hogy a taggyűlés pontosan mit kíván e körben szabályozni, abból pl. a tagi kölcsönök összegére, céljára, a jövőben köteendő valamennyi ilyen tartalmú szerződés előzetes jóváhagyására még csak következtetni sem lehet. A meghívó megküldése és a taggyűlés időpontja között a Ptk. 3:190. § (1) bekezdése alapján 15 napnak el kell telnie, azaz a tagoknak legalább ennyi időt kell biztosítani arra, hogy a kellő részletességű napirend ismeretében álláspontjukat kialakíthassák a megalapozott döntés meghozatala érdekében. A felek egyező előadása és a csatolt térítvény alapján azonban megállapítható volt, hogy az alperes az ezen napirendi ponthoz kapcsolódó határozati javaslatot csak 2017. május 23-án, a taggyűlés előtt 3 nappal küldte meg a felperesnek, azt a felperes a megismételt taggyűlést követően vette kézhez. A felperesnek mindezekre figyelemmel nem volt lehetősége kellően részletes napirend, így az azt részletező határozati javaslat hiányában arra, hogy az ezzel kapcsolatos álláspontját kialakítsa a taggyűlést megelőzően. A felperes a taggyűlési jegyzőkönyv szerint tiltakozott a határozat meghozatala ellen, így a határozat sérti a Ptk. 3:17. § (3) és (6) bekezdését. Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy a felperes a 2017. május 26-i taggyűlésen az ügyvezető távolléte miatt kifogásait nem jelezhetette, a határozati javaslat hiányában a társaság vezetésének, illetve másik két tagjának a kölcsönszerződésekkel, azok szabályozásával kapcsolatos álláspontját nem ismerhette, így annak nem megfelelő voltát előzetesen jelezni nem tudta. De a meghívó hiányosságát az alperes által a felperestől elvárt magatartások tanúsítása és az alperes által erre tekintettel átadott plusz információk - figyelemmel az átadás időpontjára - nem pótolhatták. A felperes Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) és f) pontjára, valamint a Ptk. 3:188. § (2) bekezdésére alapított érvelése kapcsán rögzítette, hogy a Ptk. 3:188. § (2) bekezdés alapján az egyes tagok által megkötni kívánt tagi kölcsönszerződéshez a taggyűlés jóváhagyása szükséges, a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) pontja alapján a szerződés megkötésének jóváhagyására irányuló taggyűlési határozat meghozatalából az a tag, akivel a szerződést a társaság megköti, ki van zárva. A per tárgyát képező határozat meghozatalában azonban valamennyi tag részt vett, ugyanakkor a határozat tartalmazza, hogy „a határozat a Ptk. 3:188. § (2) bekezdésében meghatározott jóváhagyásnak minősül, ezért a jelen határozat alapján nyújtott tagi kölcsönökre vonatkozó egyes szerződések megkötéséhez a taggyűlés további hozzájárulására nincs szükség”. A határozat az előzetes hozzájárulás megadásával sérti a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés b) pontját, hiszen a határozat elfogadását követően köteendő kölcsönszerződésekben a kölcsönadó bármely, a perben támadott határozat meghozatalában is részt vett tag lehet.

Arra az álláspontra helyezkedett, hogy a határozat sérti a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontját is. Az alperes azzal az előadásával, hogy a felperes hozzájárulhat a cég működéséhez tagi kölcsönökkel, amennyiben ez szükséges és fenntarthatja a tagi részesedését, maga sem vitatta azt a felperesi tényállítást, hogy a tagi kölcsönök végső célja - a határozatban deklarált likviditási nehézségek áthidalásán felül - a tőkeemelés és ezáltal a felperes tagi részesedésének csökkentése. A tőkeemelés és ezáltal a felperesi részesedés csökkentése - figyelemmel a tagok közötti viszonyra is - tagok

érdeke, így a velük kötendő kölcsönszerződések jóváhagyására irányuló határozat meghozatalából ezen okból is ki vannak zárva.

Megjegyezte, hogy a határozat jogszabályba ütközésének vizsgálata során a határozat meghozatalának gazdasági indokoltsága nem vizsgálható.

Az ítélettel szemben az alperes fellebbezett. Az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását, felperes perköltség viselésére kötelezését kért. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az ügy elbírálásához szükséges mértékben feltárt tényeket egyoldalúan a felperes javára értékelte. Az elsőfokú bíróság - bár maga tételesen megjelölte az irányadó bírói gyakorlatot - nem adta magyarázatát annak, hogy döntésénél miért nem értékelte azokat a tényeket és körülményeket, amelyeket a bírói gyakorlat relevánsnak tekint a Ptk. 1:3. § (1) bekezdésében szabályozott alapelvvel összefüggésben. E körben utalt egy vélekedése szerint releváns álláspontra: „Vagyis, ha a tagok tagsági jogaikat visszaélészerűen gyakorolják, jelen esetre vetítve a döntéshez szükséges, számukra nélkülözhetetlen információk megismerését maguk mulasztják el, azok hiányára a társasággal szemben alappal nem hivatkozhatnak, ez okból nem kérhetik eredményesen a határozatok hatályon kívül helyezését. A felperesnek ugyanis lehetősége lett volna a taggyűlést megelőzően a hiányolt adatok megismerésére az alperesnél, ezt azonban - nem vitathatóan - nem kezdeményezte.” Jóhiszemű joggyakorlásának elsőfokú bíróság általi értékelése körében változatlanul állította, hogy egy gazdasági társaság működésével összefüggő finanszírozási nehézségek felmerülése esetén a szükséges pénzügyi eszközök megszerzése több forrásból biztosítható. Amennyiben azonban a társaság speciális adottságai - melyek között az iparági jellemzők is szerepet játszanak - a forrást a társaság működésében érdekelt tagok közreműködése kell hogy biztosítsa, akkor minden tagtól elvárható, hogy a finanszírozásban részesedése arányában vegyen részt. A forrás szükségessége a társasági közös érdekből és nem egy vagy több tag - felperes által ilyennek minősített és a bíróság által érthetetlen megértéssel fogadott - rejtettnek vagy nem is annyira rejtettnek vélt szándékától függ. A határozat deklarálja, hogy a likviditási gondok esetén a „mindenkori szükségletnek megfelelő” mértékű kölcsönt vehet fel, vagyis a társaság gazdálkodása és nem a felek szándéka dönt abban a kérdésben, hogy a forrásra szükség van-e vagy sem. A társaság érdekében elvárható minden tagtól, hogy az üzletrésze arányában részt vegyen a finanszírozásban, ezért ilyen határozat meghozatalából egyik tag sem zárható ki, mert abban semmilyen ellenérdekeltség nem áll fenn. Így a határozat nem sérti az elsőfokú bíróság által megjelölt jogszabályokat a szavazásban való részvételre tekintettel. Az elsőfokú bíróság téves álláspontra helyezkedett a napirendi ponttal összefüggésben is. A meghívóban közölt napirendi pont egyértelműen meghatározza, hogy e napirendi pont keretében a „tagi kölcsön felvételével kapcsolatos általános szabályok” tárgyalására kerül sor. Ebből következően valamennyi tag tisztában volt azzal, hogy „mit tárgyal” és „mit kíván szabályozni”. Azt, hogy hogyan kívánja szabályozni a taggyűlésen a napirendi pontok tárgyalásánál a tagok indítványai, javaslati és az azokkal összefüggő vitában alakul ki. A határozat-tervezet nem része a meghívónak, ilyen előírást a társasági szerződés és jogszabály sem tartalmaz. A SZIT-H-PJ-2016-76. bírósági határozat szerint is „A döntéshozó szervtől megalapozott döntés akkor várható, ha a résztvevőknek módjuk van az ülésen eldöntendő kérdésekhez kapcsolódó információkat a szükséges mértékben előzetesen beszerezni, azokat feldolgozni, ezzel a határozathozatalra felkészülni. A bírói gyakorlat szerint akkor tekinthető túlzottan általánosnak egy napirendi pont, ha „átlagos figyelem, értelmezés mellett nem állapítható meg annak mibenléte” vagyis lényege. Lényeg alatt tagi kölcsön esetén a társaság gazdasági állapotának és működési folyamatainak ismeretét kell érteni, ez pedig a határozatból egyértelműen megállapítható.

Utalt arra is, hogy a felperesnek a napirendi pontok „mibenlétével” összefüggésben nem szükséges sem a társaság ügyvezetésének, tagjainak az álláspontját ismerni a saját álláspontja kialakításához. Olyan kötelezettséget egyetlen jogszabályi rendelkezés sem tartalmaz, mely szerint az alperes a

meghívóval együtt ennek közlésére is köteles lenne. Mindezekre tekintettel téves és jogszabálysértő az elsőfokú bíróság taggyűlési meghívóval és a határozathozatalban való részvétellel kapcsolatban kifejtett álláspontja. Sérelmezte az elsőfokú bíróság Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja kapcsán kifejtett álláspontját is. A felperes nincs és sohasem volt elzárva attól, hogy szükség esetén hozzájáruljon a finanszírozáshoz. Amennyiben attól „retteg”, hogy ezzel az ő részesedése csökkenne, ennek megakadályozására hozta fel, hogy a felperes a részvételével részesedése mértékét az általa igényelt szinten tarthatja.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte helyes indokai alapján, valamint alperes másodfokú költségeiben marasztalását. Hangsúlyozta, hogy az alperes érvelésével ellentétben az „általános szabályok”-ról való döntésből nem következik, hogy miről, milyen konkrétumokról kellene a tagoknak a taggyűlésen szavazni. Az adott napirendi pontból semmilyen értelmezés mellett nem lehet konkrétumra következtetni. Az ügyvezető arra mindenképp köteles, hogy a napirendi pontot olyan részletezettséggel fogalmazza meg, hogy abból a tagok következtetni tudjanak a tervezett döntésre. Ezzel nyilvánvalóan az alperes is tisztában volt, hiszen saját maga készítette el a napirendi pontot kellően részletező határozati javaslatot és küldte meg - szándékosan késve - a tagoknak. A határozatképtelen taggyűlésen a másik kisebbségi tag és a jelen volt gazdasági igazgató sem adta át részére a javaslatot, arról még csak említést sem tettek, nem állapítható meg tehát, hogy maga a jóhiszemű joggyakorlással ellentétes magatartást tanúsított volna.

Az alperes fellebbezésében is hivatkozott gazdasági indokok nem vehetők figyelembe, így azon előadásnak sincs relevanciája, hogy a tagoktól elvárható a finanszírozásban részvétel, és ezáltal a határozathozatalból egyik tag sem zárható ki. Egyébiránt ezen érvelés jogsértő is, mivel a Ptk. 3:159. § alapján a tagok csak a törzsbetétjük teljesítésére kötelesek, kivéve a társasági szerződésben szabályozott pótbefizetést vagy az ott vállalt mellékszolgáltatást, melyek azonban jelen esetben nem állnak fenn.

A Fővárosi Ítéletőrtábla a fellebbezést a jelen eljárásban még alkalmazandó a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el és a fellebbezést az alábbiakra tekintettel megalapozatlannak találta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helytállón tárta fel, és abból helyes jogi következtetésre jutott. A Fővárosi Ítéletőrtábla az elsőfokú bíróság indokaival túlnyomórészt egyetértett, azokat külön nem kívánja megismételni, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel csupán az alábbiakra mutat rá.

A társaságok döntéshozó szerveinek határozathozatalára, a határozatok felülvizsgálata iránti perekre vonatkozó szabályokat a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) tartalmazza.

A Ptk. 3:188. § (1) bekezdése szerint a korlátolt felelősségű társaság legfőbb szerve a taggyűlés. A taggyűlés összehívásának során a Ptk. 3:17. § (3) bekezdése értelmében a napirendet a meghívóban olyan részletességgel kell feltüntetni, hogy a szavazásra jogosultak a tárgyalni kívánt témakörökben álláspontjukat kialakíthassák.

Az elsőfokú bíróság részletes indokokkal támasztotta alá, hogy a „Tagi kölcsön felvételével kapcsolatos általános szabályokról való döntés” napirendi pont milyen okokból nem elégíti ki a napirend részletességével szemben támasztott törvényi követelményt, meggyőző érve, hogy abból a jövőbeni tagi kölcsönszerződések előzetes jóváhagyását tervező tartalomra még csak következtetni sem lehet. A Ptk. 3:17. § (3) bekezdéséhez fűzött Gárdos Péter/Vékás Lajos által szerkesztett Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz című törvényt magyarázat is arra mutat rá, hogy a napirend részletességének az a mércéje, hogy a döntéshozatalban résztvevők olyan mértékig ismerjék a megtárgyalásra kerülő napirendi pontokat, hogy azzal kapcsolatos álláspontjukat előzetesen

kialakítható, és ne az ülésen kelljen rögtönözniük, kockáztatva ezzel a hibás döntést.

A 7. számú határozat továbbá a megkötendő egyedi kölcsönszerződések előzetes jóváhagyásán túl lényegében kölcsön keretszerződés elemeket hordoz magában, melyek tekintetében nyilvánvalóan nem várható el a tagtól, hogy azok ismerete hiányában a taggyűlésen azonnal megalapozott, felelős döntést tudjon hozni. Mivel a helyes döntéshez szükséges részleteket tartalmazó határozati javaslat csak a taggyűlést követően került a felperes részére kézbesítésre, az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a napirend Ptk. 3:17. § (3) bekezdését sértő voltát. Nem vitásan a határozati javaslat, a határozat tervezet a Ptk. és a társasági szerződés szerint sem kötelező melléklete a meghívónak, ha azonban létezik ilyen, éppen a jóhiszemű joggyakorlás követelményéből fakadó elvárás annak határidőben tag részére megküldése a döntésre felkészülés elősegítése érdekében. Az elsőfokú bíróság értékelte, és ennek keretében helyesen is ítélte meg, hogy a felperes nem tanúsított a Ptk. 1:3. §-ában megfogalmazott jóhiszeműség és tisztesség elvébe ütköző magatartást. Az alperes ügyvezetője volt az, aki a napirendi pont túl általános megfogalmazásával, a határozati javaslat határidőben megküldése elmulasztásával és az eredeti taggyűlésről távolmaradásával a felperest elzárta a 6. napirendi pont tárgyában hozandó döntéshez szükséges ismeretektől. Tévesen hivatkozott az alperes a fellebbezésében arra, hogy valamennyi tag tisztában volt a szabályozni kívánt ténnyel. A taggyűlést a Ptk. 3:17. § (1) és 3:190.§ (1) bekezdése szerint összehívó ügyvezetőnek kell gondoskodnia a döntéshez szükséges nélkülözhetetlen információ tagok általi megismerhetőségéről, ezért a Fővárosi Ítéltábla a jelen ügyre nézve nem tartotta irányadónak az alperes által felhívott azon döntést sem, mely a tagok tagsági jogai visszaélésszerű gyakorlásának minősíti, ha a tag elmulasztja a döntéshez szükséges, számára nélkülözhetetlen információ megismerését.

Az elsőfokú bíróság azt is helytállóan állapította meg, hogy a határozat meghozatalának gazdasági indokoltsága nem vizsgálható, ezért a másodfokú eljárásban sem vezethettek eredményre az alperes működésének finanszírozási nehézségei körében előadottak. A taggyűlés összehívásának jogsértő volta folytán jogsértővé vált határozathozatalt nem teheti jogszerűvé a finanszírozási kényszerhelyzet fennállása. Mivel a taggyűlés a 7. számú határozatot nem szabályszerűen közzétette napirenden szereplő kérdésben hozta, és mert a felperes a 6. napirendi pont megtárgyalásához nem járult hozzá, az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a Ptk. 3:17. § (6) bekezdése sérelmét is. Mindezen körülmények a Ptk. 3:37. § (1) bekezdése alapján önmagukban alapul szolgálnak a határozat hatályon kívül helyezésének.

Az elsőfokú bíróság azonban helytálló álláspontra helyezkedett a tekintetben is, hogy a határozat a Ptk. 3:188. § (2) bekezdését és a 3:19. § (2) bekezdés b) pontját is sérti. A Ptk. 3:188. § (2) bekezdése a taggyűlés kizárólagos hatáskörébe utalja az olyan szerződés megkötésének jóváhagyását, melyet a társaság a saját tagjával, ügyvezetőjével köt, míg a 3:19. § (2) bekezdés b) pont e határozat meghozatalából kizárja azt, akivel a határozat szerint szerződést kell kötni.

A keresetindításra írt jogvesztő határidőben előadottak hiányában nem vizsgálva, hogy egy későbbiekben kötendő, tartalmában meg nem határozott tagi kölcsönszerződés előzetesen, láthatatlanban (bianco) jóváhagyható-e, a szavazásból, határozathozataltól kizártság arra tekintet nélkül fennáll, hogy a taggal, ügyvezetővel kötendő szerződés jóváhagyására a szerződéskötést megelőzően, vagy azt követően kerül-e sor. Az adott ügyben ezért ... tagok nem szavazhattak jogszerűen a későbbiekben a tagokkal, így velük is kötendő tagi kölcsönszerződések előzetes jóváhagyásáról. A fellebbezési előadás is azt támasztja alá, hogy éppen a felperesen kívüli tagok azok, akik részt vállalnak az alperes finanszírozásában. Egy adott taggal, ügyvezetővel kötendő tagi kölcsönszerződés jóváhagyásának rendjét meghatározó jogszabályi rendelkezés pedig a határozatban foglalt módon nem kerülhet meg, amint erre a felperes is megalapozottan hivatkozott a keresetében.

A Fővárosi Ítéltábla annyiban egyetértett az alperessel, hogy a perbeli adatok alapján nem volt megállapítható, hogy ... tagok a határozathozatalból a Ptk. 3:19. § (2) bekezdés f) pontja alapján azon okból is kizártak voltak, hogy a tagi kölcsönök majdani felvétele végső soron a felperes részesedésének mértéke lecsökkenését célozta, és ezen cél elérése érdekében a határozatot meghozó tagok személyes érdekeltsége is megmutatkozott a határozathozatal során. A határozat a megkötendő kölcsönszerződések alanyainak jogaira, kötelezettségeire, a kölcsönszerződések megkötéséhez további taggyűlési hozzájárulás szükségtelenségére nézve tartalmaz szabályozást, illetőleg megállapítást, annak tartalmából semmilyen következtetés nem vonható le a felperesen kívüli tagok határozathozatalban való elsőfokú bíróság által megjelölt személyes érdekeltségére. Az elsőfokú bíróság ezen téves álláspontja azonban az ügy érdemére nem hatott ki, a fent kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan helyezte hatályon kívül az alperes 7/2017. (V.30.) számú taggyűlési határozatát.

Minderre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte az eredménytelenül fellebbező alperest a felperes 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, valamint 4/A. §-a alkalmazásával megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltsége megfizetésére.

Budapest, 2018. június 19.

Dr. Gál Judit s. k.
a tanács elnöke

Dr. Rutkai Éva s. k.
előadó bíró

Dr. Molnár József s. k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Gesztesi Diana
bíróági ügyintéző